

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Adelante Mytylschool VSO praktijk en Ambulante begeleiding

01-12-2013

De profielen dienen, enerzijds per school en anderzijds gebundeld tot een overzichtelijk geheel, de dialoog binnen de samenwerkingsverbanden in de regio's in voorbereiding op het ondersteuningsplan.

Het profiel legt in deze fase de focus op het beschrijven van de gespecialiseerde dieptezorg die in de huidige situatie door de scholen voor (V)SO geboden wordt. Voor wat betreft de beschrijving van basis- en breedtezorg, en de (kwaliteit)afspraken daarbinnen, wordt in een volgende fase aangesloten bij de specifieke afspraken per samenwerkingsverband.

Het is geen statisch document, maar zal zijn dynamiek en doorontwikkeling kennen binnen het toekomstige passend onderwijs.

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

SO VSO AB

School: Adelante Mytylschool

Adres: Onderstestraat 29

Postcode: 6301 KA

Plaats: Valkenburg a/d Geul

Brinnr.: 14VR - 74803 (bestuurs- en schoolnummer)

Identiteit: Bijzonder-neutraal

Tel.: 045-528 26 00

Email: sbk@adelante-zorggroep.nl

Site: www.adelante-zorggroep.nl

Maakt deel uit van SWV(-en): 31.02 / 31.04 / 31.05 / 31.06 (nummers)

Dit document is vastgesteld door het bestuur, na advies (G)MR.

Datum: - -

Handtekening:

Naam, functie: ,

ALGMEEN

De school is onderdeel van bevoegd gezag Adelante Onderwijs.

De school heeft een formele (op overeenkomsten gebaseerde) samenwerkingsrelatie met:

- niet van toepassing
- Adelante kinderen te Valkenburg a/d Geul (afstemming revalidatieprogramma's)
- Adelante volwassenenrevalidatie (kwaliteitssysteem, beleid, etc.)
- Visio (advies voor leerkrachten en assistenten voor kinderen met een visuele beperking)

De school is een doelgroepschool en biedt (voortgezet) speciaal onderwijs voor leerlingen van 13 t/m 19 jaar van de volgende doelgroep(en) en omvang:

	1-10-2012	1-10-2011	1-10-2010	1-10-2009
☐ ZMLK		LL	LL	LL
☒ LG	26	LL	21	LL
☒ MG	51	LL	48	LL
☒ LZ -somatisch	7	LL	8	LL
☐ ZMOK		LL	LL	LL
☐ LZ -psychiatrisch		LL	LL	LL

De doelgroepscholen van het speciaal en het voortgezet speciaal onderwijs zien wij als voorzieningen binnen de regionale samenwerkingsverbanden, die daar waar nodig de reguliere scholen aanvullen in hun opdracht om passend onderwijs te bieden. Plaatsing wordt met de invoering van passend onderwijs afhankelijk van de onderlinge afspraken in het regionale samenwerkingsverband.

Voedingsgebied => De leerlingen zijn voornamelijk afkomstig uit de gemeenten:

☒ Venray	☐ Peel en Maas	☒ Meerssen
☐ Horst aan de Maas	☒ Echt-Susteren	☒ Nuth
☐ Venlo	☒ Sittard-Geleen	☒ Maastricht
☒ Nederweert	☒ Stein	☒ Kerkrade
☒ Beesel	☒ Onderbanken	☒ Voerendaal
☒ Weert	☒ Schinnen	☒ Valkenburg aan de Geul
☒ Maasgouw	☒ Brunssum	☒ Simpelveld
☒ Leudal	☒ Heerlen	☒ Gulpen-Wittem
☒ Roermond	☒ Landgraaf	☒ Eijsden-Margraten
☒ Roerdalen	☒ Beek	☒ Vaals
☒ buitenland	☐	☐

Onderwijslokaties (aantal): 1

Adressen (buiten het hoofdgebouw) i.g.v. meerdere leslokaties:

Alle locaties van Adelante bevinden zich op hetzelfde terrein. Het SO en de leerweg praktijk (VSO) bevinden zich in het hoofdgebouw. De leerweg VMBO/HAVO (VSO) is gehuisvest in een apart gebouw op het terrein; het 'Adelante College'.

Doordat onderwijs en revalidatie zich op hetzelfde terrein bevinden kan optimaal gebruik worden gemaakt van elkaars expertise.

De doelgroep(en) zijn leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in de school- en (vaak ook de) thuissituatie:

Stichting Adelante Onderwijs maakt deel uit van Organisatieonderdeel Kinderrevalidatie, Speciaal Onderwijs en Wonen en verblijf.

Alle leerlingen die onderwijs volgen op Adelante hebben een indicatie voor cluster 3 LG, LZ of MG (zie criteria in de bijlage).

Lichamelijk gehandicapte (LG) leerlingen hebben allemaal een fysieke beperking.

Bijvoorbeeld: (niet) aangeboren hersenletsel, ontwikkelingsstoornissen, ruggenmergproblemen, spierziekten, skeletaandoeningen of systeemziekten (reuma). Ze hebben een geringe zelfredzaamheid.

Langdurig zieke leerlingen (LZK) hebben een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis die niet in hoofdzaak leidt tot fysieke beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om deel te nemen aan onderwijs. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld diabetes, SOLK (somatisch onverklaarbare lichamelijke klachten), ziekte van Crohn, kanker of hartafwijkingen.

Meervoudig lichamelijk gehandicapte leerlingen (MG) hebben naast een fysieke beperking (zie voorbeelden bij LG) ook een IQ lager dan 70. Als leerlingen een IQ tussen de 50 en 60 hebben (of lager dan 50) dan wordt overwogen of de leerling passender onderwijs kan krijgen op 'De Maasgouw'. De cognitieve mogelijkheden van de leerlingen op Adelante zijn zeer uiteenlopend. In vergelijking met leerlingen in het regulier onderwijs hebben leerlingen van Adelante speciale hulpvragen op het gebied van (senso)motoriek, spraak, activiteiten van het dagelijks leven, lichamelijke verzorging, hulpmiddelen, uithoudingsvermogen, neurologische belastbaarheid, voeding en/of psychosomatiek. Veel leerlingen hebben problemen met concentratie en informatieverwerking.

Instream:

De meeste leerlingen zijn **ingestroomd** vanuit:

☐ KDC		%
☐ MKD		%
☐ SBO		%
☐ regulier PO		%
☐ PRO		%
☐ LWOO / OPDC		%
☐ regulierVO		%
☐ Buitenland		%
☐ TPG		%
☒ SO Adelante	98	%
☒ ander SO	2	%

Procentueel deel is het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar

Tot 1-8-2014** is toelating mogelijk met een indicatie* op grond van de landelijke indicatiecriteria. Na de **aanmelding** bij de school start de interne procedure bij de Commissie van Begeleiding (CvB) van de school en neemt het bevoegd gezag vervolgens een toelatingsbesluit op basis van het advies van de CvB.

Deze commissie bestaat uit:

psycholoog/orthopedagoog maatschappelijk deskundige directielid
 jeugdarts revalidatiearts IBer AB op afroep Tevens beschikt Adelante over een opnameteam, die bekijkt of een kind in aanmerking kan komen voor plaatsing. Dit bestaat uit een revalidatiearts, coördinator ambulante begeleiding, trajectbegeleider en planner.

In principe zijn tot 1-8-2014 alle leerlingen met een indicatie voor de schoolsoort (cl 3) of het cluster (cl 4) plaatsbaar.

Vanaf 1-8-2014 is plaatsing gebonden aan de toelaatbaarheidafspraken per SWV, met een overgangsregeling van 2 jaar voor zittende leerlingen.

** zie bijlage voor de huidige criteria ** of zoveel later als de wetgeving passend onderwijs in gaat na 1-8-2014*

Grenzen aan toelaatbaarheid:

Aan welke leerlingen kan de school geen passend aanbod bieden:

- Leerlingen die niet voldoen aan de indicatiecriteria voor cluster 3 (zie bijlage).
- Sommige leerlingen hebben naast een lichamelijke of meervoudige beperking een andere hulpvraag of stoornis. Als de extra ondersteuningsbehoefte primair daarop gebaseerd is, verwijst Adelante een leerling (tijdelijk) naar een andere voorziening. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen met betrekking tot hulpvragen op het gebied van:
 - Gedrag : Wanneer het gedrag zodanig is dat de leerling zichzelf of zijn directe omgeving schaadt. In voorkomende gevallen kan na een zorgvuldig uitgevoerd traject plaatsing in cluster 4 plaatsvinden. Ketenpartner: Wickraderheem.
 - Visus: Wanneer het visusdeel in de beperking meer primair wordt, kan de leerling verwezen worden naar Grave (school voor slechtziende en blinde kinderen; "Visio")
 - Epilepsie: Als epilepsie zodanige vormen aanneemt dat de hulpvragen de mogelijkheden van Adelante overstijgen. Ketenpartner: Kempenhaeghe (school; "de Berkenschutse") Adelante is een steunpuntschool epilepsie.

Terugplaatsing:

Criteria voor terugplaatsing van leerlingen naar het reguliere onderwijs:

Didactisch:

terugplaatsing naar regulier is voor deze leerlingen niet aan de orde.

Uitstroom:

De meeste leerlingen verlaten de school rond hun 18^e levensjaar.

En stromen ze uit naar:		Gemiddeld % afgelopen 3 jaar
☐ VSO		%
☐ VSO		%
☐ VSO		%
☐ VMBO		%
☐ HAVO / VWO		%
☐ PRO		%
☐ LWOO / OPDC		%
☐ MBO		%
☐ HBO / WO		%
☒ Betaalde baan in vrij bedrijf	20	%
☒ Betaalde baan in sociale werkvoorziening	6	%
☒ Dagbesteding met arbeidsmatig karakter	21	%
☒ Dagbesteding met ervaringsgericht zorgkarakter	30	%
☐ regulier PO		%
☐ SBO		%
☐ VAVO/HAVO		%
☒ Buitenland	1	%
☒ Thuis (geen dagbesteding/opleiding)	3	%
☒ Geen onderwijs	13	%
☒ Vrijwilligerswerk	4	%
☒ Overleden	1	%
☒ onbekend	2	%

ONDERWIJS: AANBOD EN ORGANISATIE VOOR GEPLAATSTE LEERLINGEN

De (V)SO-school kenmerkt zich als doelgroepschool door een specifiek, specialistisch en verdiept aanbod, gericht op een kleine en af te bakenen doelgroep van leerlingen met vergelijkbare kindkenmerken en daaraan te koppelen specifieke behoeften in onderwijsondersteuning, zorg en vaak ook ondersteuning in de thuissituatie.

Enkele kenmerkende uitgangspunten en opvattingen bij de doelgroepenbenadering:

- De doelgroep heeft betrekkelijk uniforme onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- Leren in homogene groepen van leerlingen met betreffende onderwijsbehoeften heeft voorkeur
- De expertise die de doelgroep nodig heeft vraagt een omgeving van een specialistische voorziening, en zorg, therapie en begeleiding.

De school biedt speciale ondersteuning aan leerlingen, die door hun beperking niet in staat zijn om deel te nemen aan het reguliere onderwijs.

Onderwijsconcept / Schoolconcept / Uitgangspunten:

Kinderrevalidatie en onderwijs volledig zijn geïntegreerd. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Resultaatgericht/ opbrengstgericht (de begeleiding werkt toe naar een van te voren gespecificeerd doel), volgens principe van Eén Kind Eén Plan.
- Vraaggericht (de begeleiding wordt afgestemd op de wensen en mogelijkheden van het kind en de ouders).
- Interdisciplinair (de begeleiding is in principe afkomstig uit de verschillende disciplines en vormt een samenhangend geheel).
- Family Centered Care (de begeleiding is niet alleen gericht op het kind, maar ook op de ouders en het gezin).

Algemeen Adelante uitgangspunt is: "Haal het beste uit jezelf". Adelante wil bereiken dat de leerling zich, zo ver als binnen zijn mogelijkheden ligt, ontwikkelt op de volgende punten:

- Autonom: kent zichzelf en zijn mogelijkheden, heeft (een hem passende) ambitie en een positief zelfbeeld.
- Participeert in de maatschappij op de maat van wat hij kan en doet ertoe als mens, partner en burger.
- Kan zich zelfstandig (zo goed mogelijk) redden en werkt, woont, recreëert en leeft (samen) op zijn maat en passende ambitie.
- Heeft een goed gevulde rugzak om zelfstandig op alle fronten zijn weg te gaan in het leven.

Binnen het pedagogisch, didactisch en behandelconcept wordt gehandeld volgens stelregels. Voorbeelden van pedagogische stelregels:

- ik geef het kind keuzes waar het kan
- ik laat het kind altijd zelf doen wat het (net) kan
- ik stel en handhaaf heldere grenzen en ben open en aandachtig

Voorbeelden van stelregels voor ontwikkelen en ontplooiën:

- ik sluit aan bij de zone van naaste ontwikkeling van ieder kind.
- ik bevorder samenwerking en onderling leren.
- ik bevorder het ervaringsgericht leren en actief leren-door-doen.

Belangrijke uitgangspunten t.a.v. opvoedkundig en onderwijskundig klimaat:

- Adelante kinderen is een veilige plek waar mensen respectvol met elkaar omgaan.
- Er is aandacht voor een goed pedagogisch klimaat; oefenen van sociale vaardigheden/ het stellen van grenzen/ het hanteren van regels.
- Leerlingen worden uitgedaagd een gefundeerde mening te vormen.
- Leerlingen worden aangesproken op eigen ontwikkelings- en leerniveau.
- De manier waarop de leerlingen de wereld verkennen, wordt niet losgekoppeld van waarden (dus ook religieuze waarden; Adelante kinderen staat open voor alle gezindten).

Samenstelling groepen:

De groepen zijn samengesteld op basis van:

- leeftijd
- sociaal/emotionele criteria
- didactische criteria
- specifieke doelgroep
- specifieke hulpvraag en verpleegkundige zorg.

Toelichting:

Er zijn geen specifieke groepen voor leerlingen met een specifieke beperking of stoornis. Voor de leerweg praktijkonderwijs worden de groepen “arbeidsmarkt” en “dagbesteding” in overleg samengesteld, rekening houdend met het uitstroomperspectief en bovenstaande indelingscriteria.

Omgaan met verschillen en speciale onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften:

- ontwikkelingsperspectief, uitstroomniveau's en referentieniveaus
Alle leerlingen hebben een ontwikkelingsperspectiefplan, dit wordt opgesteld door de schoolpedagoog, begeleider LVS en intern begeleider en wordt jaarlijks geëvalueerd.
- groepsplannen en individuele handelingsplannen
De groepsplannen worden naast het ontwikkelingsperspectiefplan gehanteerd om met name de doelstellingen, voortgang en evaluatie op didactisch en pedagogisch vlak in kaart te brengen. Het groepsplan wordt in december geëvalueerd, dan worden nieuwe doelstellingen geformuleerd.
Individuele handelingsplannen worden gehanteerd op moment dat er een speciale vraag m.b.t. cursorische vakken en sociaal-emotionele ontwikkeling ontstaat. D.w.z. wanneer leerlingen qua begeleidingsvraag buiten het groepsplan vallen. Op dat moment wordt er gebruik gemaakt van onderwijsondersteuning en worden de leerlingen speciaal begeleid nadat deze (speciale) zorg/ begeleidingsvraag is geaccordeerd in de CvB.
- één plan onderwijs en zorg
Het ontwikkelingsperspectiefplan en behandelplan van de leerlingen komt tot stand in onderling overleg tussen personeel vanuit het onderwijs en de revalidatie.
- leerroutes, leerstofsysteem en leerlijnen **
Leerweg VSO Praktijk: Leeftijd ± 13 tot maximaal 20 jaar. Binnen de praktijkstroom wordt niet diploma gericht gewerkt. Wel gaat het behalen van certificaten in de toekomst tot de mogelijkheden behoren; met name voor het profiel Arbeidsmarkt.
Jongeren volgen, afhankelijk van hun leermogelijkheden, onderwijs in de A of D groepen. De A groepen bereiden voor op het uitstroom profiel arbeid, de D groepen op het uitstroomprofiel dagbesteding.
Het onderwijs is gericht op het verwerven van een zo zelfstandig mogelijke plaats in de samenleving. Zelfstandigheid heeft vele facetten waaronder communicatie en sociale, emotionele, praktische en maatschappelijke redzaamheid.
Adelante kinderen hanteert voor de verschillende leerwegen, leerlijnen. Deze leerlijnen zijn van het CED of zelf ontwikkeld.
- de relaties daarbinnen

*** Door de CED groep zijn voor leerlingen met een IQ tot 35 en voor ZML-leerlingen leerlijnen ontwikkeld. Deze zijn ter informatie toegelicht in de bijlage.*

Continuïteit onderwijszorg:

Zorgstructuur:

Bij instroom van leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectiefplan opgesteld door schoolpedagoog in samenspraak met de leerkracht.

Een keer per 2 weken worden de leerlingen besproken door de CvB (in-, door- en uitstroom). Dit betreft bijvoorbeeld hulpvragen met betrekking tot ontwikkelingsperspectiefplan/ groepsplan en aanvragen voor onderwijsondersteuning; individueel maar ook als groep. De CvB's van alle leerwegen stemmen 2/3 per jaar onderling af.

Rol van het klassenteam (leerkracht en onderwijsassistente) in de zorgstructuur:

Ze zijn verantwoordelijk voor het klassenmanagement en hebben een spilfunctie als het gaat om eerste praktische afstemming met revalidatiecollega's. Het klassenteam heeft verder een signaleringsfunctie en meldt bijzonderheden in de CvB.

Verdere overlegvormen:

- Voortgangsbespreking/ leerling-bespreking; een bespreking met klassenteam, begeleider leerlingvolgsysteem, intern begeleider, schoolpedagoog. Op vraag kunnen psycholoog en vakdocenten deelnemen. Hierin staat de voortgang binnen het onderwijsleerproces centraal.
- Kindbespreking; deze is voor kinderen met een revalidatie-behandeling.

Deze vindt 2 jaarlijks (jongste leerlingen) of jaarlijks plaats (oudere leerlingen).

Deze bespreking is interdisciplinair (kindteam), samen met ouders en vindt plaats onder voorzitterschap van de revalidatiearts of transitiecoördinator. Centraal staat de gezamenlijke aanpak volgens EKEP (Adelante-rapp/ uitgangspunten van de ICF-cy systematiek). Er wordt door alle behandelaars gerapporteerd in het r-EPD (elektronisch patiëntendossier)

Zie hiervoor document: "Adelante-Rap".

- Behandelaarbespreking voor leerlingen met een revalidatie indicatie. Deze kan door een behandelaar aangevraagd worden bij de voorzitter van de kindbespreking in geval van specifieke (hulp)vraag. De bespreking is in principe zonder aanwezigheid van ouders.
- Alle leerlingen worden structureel besproken in de CvB en in de voortgang- / leerling-bespreking.
- Externe leerlingen die speciale trajecten volgen binnen de zorgprogramma's (diabetes, pijn of obesitas) hebben een aparte overlegssystematiek.

Voor iedere leerweg bestaat een jaarrooster waarin alle gemaakte afspraken ten aanzien van inleverdata van documenten en bespreking hiervan vermeld staan.

Leerlingvolgsysteem en rapporten:

Er wordt gebruik gemaakt van CED leerlijnen. De leerlijnen zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Per leerweg is er een pakket van leerlijnen waarmee leerlingen gevolgd en gestuurd worden. Deze leerlijnen dienen als basis voor het pedagogisch/ didactisch handelen en komen aan bod in de leerling-besprekingen.

De rapporten hebben per leerweg een verschillend karakter.

Leerweg VSO praktijk: woordbeoordelingen (2 keer per jaar) Bij de rapporten worden de vergelijkende niveau's aangegeven. Dit met betrekking tot vergelijking met basisonderwijs/ CITO.

Specifieke aandachtsvelden bij leergebiedoverstijgende doelen / activiteiten:

Binnen de leerweg VSO praktijk wordt specifiek gewerkt aan competentie-ontwikkeling.

Binnen verschillende trainingen worden leerlingen bekend gemaakt met en onderwezen in diverse competentieonderdelen. Deze trainingen vormen een interne stage op zich.

Voorbeelden van trainingen zijn: huishoudelijke dienst, papierophaaldienst, keukenvaardigheden, multimedivaardigheden etc. Binnen de training is ook aandacht voor wonen en vrije tijdsbesteding.

Voor al onze leerlingen vinden we het belangrijk dat sociaal-emotionele ontwikkeling en leergedrag als leergebiedoverstijgende doelen/ activiteiten goed aan bod komen (ook in het groepsplan).

Momenteel worden de keuzes van de te hanteren leerlijnen voor sociaal-emotionele ontwikkeling in het kader van de nieuwe kwaliteitswet gekozen. Uitgangspunten hierin zijn de nieuwe kerndoelen en trainingen.

Arbeidstoeleiding en Stage:

De interne stage is bedoeld voor jongeren in de leerweg VSO Praktijk die nog onvoldoende in staat zijn om externe stages te volgen én voor leerlingen van wie het (nog) niet zeker is of een dergelijke stage tot de mogelijkheden behoort. Deze stages zijn in principe bedoeld als voorbereiding op (loonvormende) arbeid. Zaken als werkhouding, arbeidsattitude, werkbelasting, tempo, sociale omgang en nauwkeurigheid komen nadrukkelijk aan bod. De stageplaatsen zijn in of rondom Adelante. Het klimaat tijdens de interne stage is 'bedrijfsmatig' en heeft een organisatiestructuur die de jongere tijdens een externe stage of in een werksituatie kan tegenkomen

Externe stage

1. Maatschappijoriënterende stages

Voor jongeren die zich na een jarenlang verblijf in een beschermde omgeving voorbereiden op de wereld waarin zij hun weg moeten vinden. De jongere krijgt tijdens de stage onder meer te maken met (openbaar) vervoer, andere werktijden, nieuwe omgeving, kennismaking met andere (volwassen) mensen en het dragen van verantwoordelijkheid.

2. Beroepsvoorbereidende stages/plaatsingsstages

Een aantal jongeren komt in aanmerking voor een stage in een arbeidsrichting die bij hen past. Dit gebeurt eventueel na een maatschappij-oriënterende stage. De beroepsvoorbereidende stage vindt plaats op een werkplek binnen de Sociale Werkvoorziening of (soms) op de vrije arbeidsmarkt (kantoor, winkel, magazijn, tuincentrum). Voor de stages onderhoudt de school contact met het bedrijfsleven in de regio.

De stagedocent start de stage op en zorgt voor de begeleiding. Hij zorgt ook dat er een evaluevaluatie van de stageperiode plaatsvindt. Daarbij zijn alle belanghebbende partijen vertegenwoordigd. Soms kan een jongere in een dienstverband geplaatst worden bij de stageverlener of op een gelijksoortige werkplek elders. Dan wordt de arbeidsdeskundige van het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) ingeschakeld, die de regelgeving ten aanzien van de arbeidsinpassing van mensen met een handicap kan toepassen. Dit alles gebeurt meestal in nauwe samenwerking met een re-integratiebureau.

Verder zijn er ook stages mogelijk bij activiteitencentra/vrijwilligerswerk voor leerlingen die niet uitstromen naar loonvormende arbeid.

TRANSITIE

Jongeren die binnen drie tot vijf jaar de school verlaten, worden via de methodiek 'Transitie' (letterlijk: 'Overgang') voorbereid op hun toekomst na Adelante. Binnen 'Transitie' wordt een plan ontwikkeld, waarvan de uitvoering een invulling geeft aan die toekomst met betrekking tot de domeinen:

- wonen (bijvoorbeeld in een woonvorm),
- dagbesteding (bijvoorbeeld werk of deelname aan een activiteitencentrum) en
- vrijetijdsbesteding (bijvoorbeeld lid van een club).

In het schooljaar waarin een jongere van Adelante de leeftijd van 15 jaar bereikt, neemt de leerling deel aan een assessment. Dit is een uitgebreid en objectief onderzoek dat aangeeft welke beperkingen, maar ook en vooral welke mogelijkheden iemand heeft met betrekking tot de drie domeinen.

Onderwijstijd en behandel tijd:

Schooltijden: maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag 9.00-15.30 uur en woensdag 9.00 tot 12.45 uur. Onderwijs blokkadetijden zijn er in verband met rekenen/ taal/ lezen/ thema's. In deze tijden volgen leerlingen geen therapie.

Therapieën: logopedie-fysiotherapie-ergotherapie; afhankelijk van wat door revalidatiearts is voorgeschreven. Voor mytilleerlingen, dit zijn leerlingen zonder revalidatie-behandeling, kunnen therapie-interventies vanuit onderwijsondersteuning worden aangevraagd en ingevuld. Deze vraag loopt dan via de CvB.

Genoemde therapieën worden alle onder schooltijd gegeven.

Afhankelijk van de doelstelling wordt de soort therapie en de behandel frequentie bepaald.

Verschillen zijn aan te geven door de gestelde diagnose en ernst van de problematiek.

Er wordt gestreefd naar een optimaal benutten van de effectieve schooltijd. Binnen het lesrooster wordt verschil gemaakt tussen therapie- en onderwijsblokkades. Afhankelijk van de leerweg worden hier keuzes in gemaakt. Jaarlijks wordt er in samenspraak met de therapieplanning afgestemd.

Naast therapie kunnen leerlingen van Adelante verschillende vormen van zorg en ondersteuning aangeboden worden. Sommige leerlingen moeten bijvoorbeeld rusten onder schooltijd, hebben sondevoeding nodig, hebben hulp nodig tijdens toiletgang of andere Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen of psychologische begeleiding rond de verwerking van hun ziekte of beperking.

Randvoorwaarden, Thuissituatie, Wonen en Vrije tijd:

Structureel contact met alle behandelende disciplines onder leiding van revalidatiearts voor: - woningaanpassing

- hulpmiddelen (schrijfhulpmiddelen/ Visus-hulpmiddelen)
- individuele software aanpassingen
- mobiliteitsmiddelen

Huisbezoeken vinden niet structureel plaats voor onderwijs. Voor maatschappelijk werkenden vinden deze op verzoek plaats. Maatschappelijk werk/ psychologe kan ingezet worden voor thuisbegeleiding.

Verblijf en klinische zorg: Is onderdeel van Adelante kinderen. Hier kunnen leerlingen van de school gebruik maken van na- en buitenschoolse opvang en logeren.

- Naschoolse opvang (dagactiviteit op woensdagmiddag en zaterdag, sportinstuif, kookclub)
- Vakantiedagopvang (tijdens schoolvakanties)
- Buitenschoolse opvang (voor, tijdens en na schooltijd)
- Logeren (kortdurend verblijf)
- Wegwijs weekenden (logeren tijdens een weekend met een stimulerend / verkennend programma) activiteiten na school

Voor ouders bestaat, bijvoorbeeld in het kader van zelfstandigheidvergroting, de mogelijkheid om hun kind te laten logeren in het gebouw waar de Valhorst en Raesdonck gevestigd zijn, op het terrein van adelante in Valkenburg aan de Geul. Er zijn 9 logeerbedden beschikbaar waar een kind, afhankelijk van de zorgvraag, tijdens vakanties, in het weekend of door de week, gebruik van kan maken. Een kind dat graag bij Adelante wil logeren maar een speciale zorgvraag heeft op verpleegkundig gebied, kan in overleg met ouder en kind worden gekeken naar een andere logeerplek op de afdeling Valkhorst/Raesdonck. Als een kind wordt behandeld bij Adelante of verblijft in een nabijgelegen ziekenhuis kunnen ouders logeren bij de Kindervallei.

Vrije tijd: trainingen met betrekking vrije tijd + projecten zoals “sportkennismaking”/ Special Heroes.

Buitenschoolse sportmogelijkheden zoals zwemmen, rolstoelbasketbal, judo.
Mogelijkheid voor leerlingen om begeleid te sporten in pauzes.

Overige

Internationalisering vindt plaats via project “GLOBAL”.

VOORZIENINGEN

Beschrijving van de speciale voorzieningen volgens het huidige arrangement op de volgende vijf velden:

1. De hoeveelheid aandacht/handen in de groep.
2. Speciale onderwijsmaterialen en aanpak.
3. De ruimtelijke omgeving.
4. Expertise.
5. Samenwerking met externe instanties rond de zorg voor deze leerlingen

1. AANDACHT

Groepsgrootte:

VSO D	leerlingen gemiddeld per doelgroep	7
VSO A	leerlingen gemiddeld per doelgroep	7
	leerlingen gemiddeld per doelgroep	
	leerlingen gemiddeld per doelgroep	
	leerlingen gemiddeld per doelgroep	

Handen in de klas (per klas gemiddeld):

☒ Leerkracht	1,0	FTE
☒ Onderwijsassistent	1,0	FTE
☐ Vakleerkracht		FTE

☒	Orthopedagoog / Psycholoog	0,5	FTE	Disciplines in de school (inzetbaar t.b.v. onderwijs en ondersteuning naast en in de klas)
☒	Logopedie	0,5	FTE	
☒	Maatschappelijk werk	1	FTE	
☒	Fysiotherapie	2	FTE	
☒	Ergotherapie	1	FTE	
☒	Verpleegkundige	1,0	FTE	
☒	Spel- / Creatieve therapie	0,2	FTE	
☒	IB	0,2	FTE	
☒	RT	0,2	FTE	
☒	Psychologisch assistent	0,3	FTE	
☒	Stagebegeleiding voor LL-en	1,0	FTE	
☒	ICT	0,2	FTE	
☒	Extern inzetbaar: (P)AB	4,5	FTE	
☒	vakleerkracht muziek	0,5	FTE	
☒	vakleerkracht bewegingsonderwijs	1,0	FTE	
☒	transitie coördinatie	0,4	FTE	
☒	schoolpedagoog	0,4	FTE	
☐			FTE	

2. MATERIALEN en AANPAK

Materialen en aanpak met speciale didactische kenmerken:

- Er bestaat altijd de mogelijkheid voor het beantwoorden van individuele (hulp) vragen (maatwerk)
- Intraweb is door de school ontwikkeld; hierin is uitgebreid en gestructureerd voor diverse leerstof onderdelen digitaal lesmateriaal verzameld
- Voor de leerlingen met taal/ spraak problematiek wordt gewerkt met picto's en gebarentaal
- ICT/software (zelf ontwikkeld)
- Transitie-methodiek
- Trainingen/ interne stage; aansluitend/ voorbereidend bij de profielen VSO praktijk
- Competentieontwikkeling
- Niveau-werk; Voor de A groepen gericht op behalen 1F. Voor de D groepen: maatwerk
- Gipsproject extern: Leerlingen VSO praktijk geven (V)SO voorlichting in regulier PO
- Integratieprojecten: Leren in de praktijk (bv. "de masters" te Maastricht).

Materialen en aanpak met speciale pedagogische/psychologische kenmerken:

- Er bestaat altijd de mogelijkheid voor het beantwoorden van individuele (hulp)vragen (maatwerk). Dit bijvoorbeeld op het vlak van handicapverwerking.
- Leefstijl: een methode die leerlingen stimuleert zich te ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen.
- Goldstein: sociale vaardigheidstraining die gericht is op het aanleren van sociale vaardigheden zoals een praatje maken, luisteren of opkomen voor je mening. Deze vaardigheden leert de leerling door het naspelen van sociale vaardigheden die getoond

worden op video. Er wordt geoefend in de groep met voorbeelden uit de dagelijkse praktijk. Ook krijgt de leerling huiswerkopdrachten mee om toe te passen in zijn dagelijkse leven. Dit vindt altijd in groepsverband plaats.

- Zaken die op dit vlak in de pauzes plaatsvinden (bv. conflicten) worden zo spoedig mogelijk door het klassenteam opgepakt en waar nodig besproken met derden en de ouders. Er vindt waar nodig een structurele individuele begeleiding plaats door schoolpedagoog/psycholoog plaats voor leerlingen met bijvoorbeeld verwerkingsproblematiek, gedragsbegeleiding, voorbereiding op ziekenhuisopname.

Materiaal en aanpak gericht op aanpassing aan kindspecifieke fysieke en medische belemmeringen:

- Er bestaat altijd de mogelijkheid voor het beantwoorden van individuele (hulp)vragen (maatwerk). Dit bijvoorbeeld op het vlak van verzorgings-(technische) handelingen.
- Aanpassingen (motorisch) voor zit- en schrijfmeubilair.
- Communicatie- hulpmiddelen
- ICT- hulpmiddelen(aanpassingen op gebied van lees- leerproblemen en dyslexie Als hulpmiddelen zijn hier aangepaste toetsenbord/ muis/ touchscreen, laptopgebruik, software Kurzweil, Daisyspeler en speciale software te noemen.
- Communicatiewerkgroep: uitleg en training door specialisten vanuit revalidatie (logo/ergo) aan onderwijs over specifieke communicatiehulpmiddelen, gebarencursus en schrijfzorg
- Aangepast schrijfmateriaal (vanuit ergotherapie)
- Cooep/ communicatie: Communicatieve ontwikkeling van niet- of nauwelijks sprekende kinderen en hun communicatiepartners. Doel: het verbeteren van de communicatieve interactie van niet- of nauwelijks sprekende kinderen en hun communicatiepartners. De kern van het methodisch programma bestaat uit groepsbijeenkomsten, individuele communicatieplannen en begeleidingsgesprekken aan de hand van video's.
- Aanpassingen ten aanzien van slechthoortheid en slechthoortheid.

Bijzonderheden:

3. FYSIEKE OMGEVING EN VERVOER

FYSIEKE OMGEVING

De school kent de volgende speciale en extra ruimtelijke voorzieningen, gericht op de doelgroep:

- verzorgingsruimte(s)
- behandelruimte(s)
- rolstoeltoegankelijkheid
- snoezelruimte
- prikkelarme lokalen
- ruimtes voor één op één begeleiding
- ruimte voor een time out
- aangepaste toiletten
- praktijklokalen/-voorzieningen:
 - keuken
 - tuinkas / tuin
 - technieklokaal
 - pc- lokaal

- zwembad intern
- gymzaal
- muzieklokaal
- eigen "winkelkje" (uitgifte frisdrank, broodjes etc).
- verkeerstuin
- dramalokaal

Toelichting en bijzonderheden

- Verzorgingsruimte: beschikt over tillift, hoog-laag wasbak.
- Keuken: volledig aangepast, hoog-laag aanrecht, gedeelte voor wassen/strijken, diverse veiligheidsvoorzieningen.
- Tuinkas/tuin: beschikt over tuinbakken op hoogte. Tuinkas is verwarmd (verlengd tuinseizoen).
- Techniek/handenaarbeidlokaal: is zeer uitgebreid geoutilleerd. Inventarisoverzicht is beschikbaar.
- PC-lokaal; beschikt over aangepast zitmeubilair en aangepaste toetsbediening.
- Zwembad intern: beschikt over aangepast rijmeubilair en tillift.
- Dramalokaal: beschikt over decors en kostuums en geluid/ lichtinstallatie.
- Gymzaal; beschikt over uitgebreide inventaris en klimwand. Bewegingsonderwijs kan gebruik maken van speelvelden, jeu de boules- baan en een Cruiff-court.
- Muzieklokaal beschikt over een ruime inventaris/ instrumenten en geluidsapparatuur.

VERVOER

Sommige leerlingen worden vervoerd met (individueel) taxivervoer. De oudere leerlingen worden met aangepaste busjes vervoerd. In uitzonderingssituaties wordt eveneens gebruik gemaakt van individueel vervoer. Ongeveer 95% van de VSO praktijk-leerlingen maakt gebruik van het aangepast leerlingenvervoer.

Er zijn ouders die de leerlingen zelf naar school brengen. Enkele leerlingen zijn in staat om zelfstandig te reizen.

Adelante kinderen beschikt over een eigen schoolbus; personeelsleden volgen een scholing vervoer voordat zij van deze bus gebruik kunnen maken. Als personeel leerlingen vervoert met eigen voertuig zijn hieraan verzekeringstechnische voorwaarden verbonden.

4. EXPERTISE

Binnen de school is sprake van teamexpertise: kennis, ervaring en vaardigheden die geïntegreerd zijn in de teamaanpak en geïnternaliseerd in het handelen van alle medewerkers. Daarnaast is er ook sprake van specifieke expertise die bij één of meer collega's aanwezig is, intern dan wel extern.

Algemeen:

Alle leerkrachten hebben na de PABO een opleiding voor Special Onderwijs/Master SEN gevolgd. Ongeveer 30% van het onderwijspersoneel heeft daarnaast een RT opleiding. Door scholing (ziektebeelden/ epilepsie/ NAH etc.) wordt ieder jaar naar nieuwe inzichten kennis opgedaan. Hiervoor vindt jaarlijks een inventarisatie plaats door een werkgroep.

Alle assistenten (klasse- en onderwijs-) zijn bevoegd (SPW3 of 4) en volgen gerichte scholing op gebied van tiltechnieken, epilepsie, ziektebeelden.

Pedagogisch en didactisch zijn leerkrachten en assistenten (klassen- en onderwijs) uitgerust om de leerlingen goed te kunnen bedienen. Men werkt handelingsgericht en levert inhoudelijke bijdrage aan de groepsplannen/ ontwikkelingsperspectiefplannen. In het algemeen kan aangegeven worden dat de leerkrachten/ assistentes:

- Goed in staat (moeten) zijn om hulpvragen van onze leerlingen te herkennen, op te pakken, uit te werken en volgens plan uit te voeren. Dit op een planmatige wijze en in goed afstemming met alle verdere betrokkenen.
- Beschikken over zeer goede observatievaardigheden.
- Goed kunnen plannen en registreren. Dit zowel op "leervlak" maar bijvoorbeeld ook op verzorgingsvlak en algemeen dagelijkse levensverrichtingen.
- Goed kunnen samenwerken in een team (klassenteam en behandelteam)
- Goede communicatievaardigheden hebben naar ouders (bijvoorbeeld het kunnen voeren van een slecht nieuws gesprek).
- Binnen Adelante komt het voor dat leerlingen ten gevolge van hun handicap/ ziekte komen te overlijden. Dit vergt sterke pedagogische en sociale competenties van de klassenteams.

Voor startende leerkrachten vindt er een begeleidingsprogramma plaats.

Over het algemeen worden de volgende vaardigheden verwacht van personeel van Adelante:

- Uitstekende (ortho)pedagogische en (ortho)didactische vaardigheden.
- Leerlingen met ernstige ziektebeelden/ beperkingen hebben goede begeleiding nodig. Dit vergt specifieke pedagogische competenties van het personeel.

Teamexpertise:

- Gezien de doelgroep zijn alle onderwijspersoneelsleden geschoold in reanimatie en is er de beschikking over een AED (automatische externe defibrillator).
- Alle teamleden hebben expertise op de volgende gebieden: dyslexie, lezen en spellingsproblemen, rekenproblemen, sociaal- emotionele problemen, speelpleziermethodiek (jongste groepen), epilepsie, canulezorg, NAH (niet aangeboren hersenletsel) en gebarentaal.
- Bij de behandelaars is kennis over: leesproblemen/ dyslexie, COCP/ communicatie, autisme, epilepsie, NAH (niet aangeboren hersenletsel), visuele informatieverwerkingsproblematiek, voorzieningen/ hulpmiddelen, prikkelverwerkingsproblematiek, vroegrevalidatie, zitproblematiek, psychosociale problematiek, beademing/ canulezorg, diabetes/obesitas, neuro- musculaire aandoening (NMA), developmental coordination disorder (DCD), eet- drinkproblematiek, botox, gangbeeldanalyse (GBA), arm-hand functies, vormafwijking/amputaties.

Specifieke expertise bij delen van het team / teamleden:

Binnen Adelante kan multidisciplinaire expertise ingezet worden. Dit is mogelijk op het gebied van logopedie, ergotherapie, fysiotherapie, maatschappelijk werk, psychologie, bewegingsonderwijs en drama & muziek. Een uitwerking hiervan bevindt zich in de bijlage 'onderwijsondersteuning'.

Expertise buitenschools snel toegankelijk:

Extramurale ergotherapie, ambulante begeleiding m.b.t. epilepsie en slechtziendheid.

5. SAMENWERKING MET ANDERE INSTANTIES

Deze samenwerking kan variëren van intensieve samenwerking met een zorgpartner (bijvoorbeeld revalidatiecentrum bij LG/LZ/MG-scholen), het invoeren van ondersteuning bij heel specifieke zorgvragen tot sporadische contacten.

	nooit	sporadisch	regelmatig	vaak	integraal handelingsplan
GGD	☐	☒	☐	☐	☐
BJZ	☐	☐	☒	☐	☐
GGZ	☐	☐	☒	☐	☐
Revalidatie(kliniek)	☐	☐	☐	☐	☒
(Kinder)Ziekenhuis	☐	☐	☐	☐	☒
Maatschappelijk werk	☐	☐	☐	☒	☐
MEE	☐	☐	☒	☐	☐
Justitiële inrichting	☐	☒	☐	☐	☐
KDC	☒	☐	☐	☐	☐
MKD	☒	☐	☐	☐	☐
CCE	☐	☐	☒	☐	☐
Gemeente	☐	☐	☐	☒	☐
CJG	☐	☐	☒	☐	☐
Leerplicht	☐	☐	☒	☐	☐
Politie	☐	☒	☐	☐	☐
Wetenschap/Kenniscentra	☐	☐	☒	☐	☐
Berkenschutze	☐	☐	☐	☒	☐
Ziekenhuis	☐	☐	☐	☒	☐
AMK	☐	☒	☐	☐	☐
Mondriaan	☐	☐	☒	☐	☐

AMBULANTE DIENSTVERLENING EN ARRANGEMENTEN

ARRANGEMENTEN

In een aantal gevallen bieden (V)SO-scholen, naast langdurige plaatsing en AB, andersoortige arrangementen

- DiaCare4U (voor externe jongeren):

Jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar met diabetes en hun gezinnen worden multidisciplinair begeleid en behandeld. In dit intensieve programma van 5 weken, voorafgegaan door diagnostiek en gevolgd door nazorg, wordt gericht gewerkt aan het op een adequate manier omgaan met diabetes, zowel door de jongere als door zijn omgeving. Onderwijs en wonen vormen onderdeel van het programma. Dit vindt plaats in kleine groepen.

- ObesiCare4U zorglijn (voor externe jongeren). Zie verder diabetes zorglijn
- behandelprogramma jongeren met chronische pijn
- behandelprogramma jongeren met vermoeidheidssyndroom
- Wonen: Voor leerlingen die de school bezoeken maar niet thuis kunnen wonen (klinische setting) maar ook voor leerlingen van tytylschool de Maasgouw te Maastricht (paviljoen op het Adelante terrein)
- Woontraining

De begeleiding wordt volgens de principes van het methodisch werken toegesneden op het individu. Via een erkende werkmethode (INVRA) wordt een handelingsplan gemaakt met aandachtspunten.

- Logeren dicht bij school

Vanuit school kunnen ouders gedurende 1 week per schooljaar gebruik maken van de logeerfaciliteit in het Ronald MC Donald huis op het terrein van Adelante-kinderen. De ouders hebben dan extra mogelijkheden om de therapieën en klas van hun kind te bezoeken en te spreken met behandelaars. Verder kunnen ouders elkaar 's avonds ontmoeten. Organisatie vindt plaats vanuit de klas.

AMBULANTE DIENSTVERLENING

De ambulante begeleiders bieden vanuit de school reguliere ambulante begeleiding (AB), terugplaatsing ambulante begeleiding (TAB) en preventieve ambulante begeleiding (PAB) aan leerlingen in het regulier onderwijs, die onder de doelgroep van de school vallen.

Huidig aanbod:

Ambulante begeleiding van Adelante biedt ondersteuning binnen het regulier primair onderwijs (PO), voortgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO) aan kinderen en jongeren met een handicap of ziekte. Het is een specialistische ondersteuning aan leerlingen met een LG-indicatie of LZ-indicatie.

Doel van deze begeleiding is om de reguliere school in staat te stellen deze leerlingen te begeleiden. Afhankelijk van de hulpvraag van zowel de leerling als school worden diverse vormen van begeleiding aangeboden.

De ambulante begeleiders van Adelante bieden ondersteuning en begeleiding:

- Bij observatie van de leerling en aan de hand daarvan ondersteuning op maat bieden
- Bij het in kaart brengen van de onderwijsbehoefte van de individuele leerling en ondersteuning en begeleiding bieden bij het invullen van deze onderwijsbehoefte
- Door middel van informatieverstrekking
- Met ondersteuning van leerkracht en team
- Met advies (bijv. Hulpmiddelen, externe instanties)
- Met advies en ondersteuning bij school ontwikkelingsprofiel, groepsplannen en individuele leerlijnen
- Met een multidisciplinaire aanpak (revalidatiecentrum)
- Met producten op maat

Een aantal voorbeelden van producten op maat:

- Iedereen gymt mee. Het streven is dat de leerling met een beperking door eenvoudige aanpassingen mee kan doen aan de activiteit waar de groep mee bezig is. Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken naar mogelijke vervangende opdrachten. Beide kunnen ondersteund worden met speciale materialen op maat uit de 'De Gymtas'.
- De Gymtas. Kinderen met een beperking kunnen vaak eenvoudig meedoen met de reguliere gymles door specifieke materialen in te zetten. Dit kan eventueel in combinatie met een deskundig advies (zie ook: "Iedereen gymt mee").
- Schrijven met een Plus. De ambulante begeleider begeleidt leerlingen om het komen tot een leesbaar, vlot en persoonlijk handschrift zonder pijn- en/of vermoeidheidsklachten.
- Fijne motoriek. De ambulante begeleider kan ondersteuning bieden bij fijn motorische activiteiten, zoals knippen, scheuren, vouwen en plakken.
- Superkids? Echt wel! Een cursus voor kinderen van 8 tot 12 jaar en jongeren van 12 tot 16 jaar om beter inzicht te krijgen in de positieve en negatieve aspecten van hun beperking en tegelijkertijd te werken aan zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld.
- Kinderen in de hoofdrol. Om de leerling te helpen het emotionele, communicatieve of sociale probleem te overwinnen kan hij/zij deelnemen aan diverse werkvormen. Denk bijvoorbeeld aan een scènespel, rollenspel en improvisatiespel.
- Langdurig Zieke Leerlingen en Voorlichting ziektebeelden. Deskundigheidsbevordering van het team door middel van workshops cursussen en studiemiddagen op locatie.

In de regio('s):

Zuid- Limburg, Oostelijke Mijnstreek, Westelijke Mijnstreek, Parkstad, Midden-Limburg

Aantal leerlingen dat wordt bediend:

	LG / LZ	ZML	MG	cluster 4
☒ BAO	87	LL	LL	1
☒ SBO	6	LL	LL	LL
☒ VMBO	27	LL	LL	LL
☒ HAVO/VWO	25	LL	LL	LL
☒ PRO	2	LL	LL	LL
☒ LWOO	8	LL	LL	LL
☒ MBO	24	LL	LL	1

Bijzonderheden:

TOEKOMST

Ambitie

Adelante Kinderen heeft toestemming voor vernieuwbouw. Deze zal medio 2014 gaan plaatsvinden. Uitgangspunt is om een betere leer/ behandelomgeving te creëren waarin het nieuwe onderwijsconcept tot uiting kan komen. Hierbij zullen leerlingen beter gegroepeerd kunnen worden en zullen therapieën nog meer in de klassen gaan plaatsvinden. Verder kan de voorbereiding op het praktijkonderwijs beter vorm gegeven worden door het inrichten van nieuwe praktijklokalen.

Vanuit de nieuwe kwaliteitswet inzetten op het behalen van branchecertificaten voor de leerlingen die profiel Arbeid volgen.

Inzet op het vergroten van externe stages en werkplek ervaringsleren voor beide profielen. Het organiseren van een "tussengroep" voor jongeren die passen tussen leerweg VMBO en leerweg praktijk (arbeidsmarkt).

Mogelijkheden, grenzen en randvoorwaarden,

Ten aanzien van aandacht/handen in de groep.

Mogelijkheden:

- Mede vanuit het nieuwe onderwijsconcept het optimaliseren van het individueel werken.
- Op het vlak van verzorging/ persoonlijke aandacht (rol onderwijsassistent) willen we optimaliseren.
- Als het gaat om momenten van time-out, willen we de regels verder bepalen.

Grenzen: De continue 1-1 aandacht voor zeer ernstig beperkte leerlingen op didactisch en pedagogisch vlak. Ook wanneer hulp door derden onmogelijk blijkt (pgb en pakketmaatregel).

Wanneer leerlingen een gevaar voor zichzelf en hun omgeving blijken te zijn.

Randvoorwaarden: Persoonlijke mogelijkheden ingegeven door het multidisciplinaire team, waaronder aanpak en betrokkenheid ouders/ verzorgers.

Ten aanzien van onderwijsmaterialen en aanpak;

Mogelijkheden:

- Aanpassingen aan het gebouw aanpassingen aan materialen. Voorbeelden: optimaliseren van verzorgingen, vanuit de diverse disciplines optimaliseren van gebruik hulpmiddelen, optimaliseren van gebruik aangepast vervoerhulpmiddelen.
- Verzorging en voedingstechnisch. Optimaliseren van rustplaatsen, canule- zorg en sonde-voeding.
- Optimaliseren van werken op hoogte (specifiek spel- en speelmateriaal).

Grenzen: Voorbeelden; aantal bedden in de klas, ernstige infectierisico's.

Randvoorwaarden: scholing personeel, bekendheid doorgaande lijnen, goede overdracht, communicatieafspraken binnen elektronisch patientendossier EPD (ook met ouders).

Ten aanzien ruimtelijke omgeving;

Mogelijkheden:

- Per lokaliteit zijn veiligheidsaspecten in acht genomen (Arbo richtlijnen). Veiligheid wordt geoptimaliseerd.

Grenzen: binnen een bouwbestek zijn er grenzen aan grootte van ruimtes. Dit geldt eveneens ten aanzien van de inrichting.

Randvoorwaarden: bouwbestek nieuwbouw Adelante kinderen.

Ten aanzien van expertise;

Mogelijkheden:

- Ontwikkelen van een leer- en behandelconcept.
- Het kunnen behalen van deelcertificaten, branchecertificaten en MBO-1/EVC.
- Scholing op het vlak van pedagogiek, didactiek etc.

Grenzen: niet aanwezig.

Randvoorwaarden: beschikbaarheid scholingsbudget. Interne expertise uitwisseling. Organisatie studiedagen.

Ten aanzien van samenwerking externe instanties rondom de zorg voor onze leerlingen:

Mogelijkheden:

- Optimaliseren van samenwerkingsverbanden (cluster 3, cluster 4), afspraken met alle samenwerkingspartners geëxpliciteerd in samenwerkingsovereenkomsten.

Grenzen: mogelijk aangegeven vanuit de wet als het gaat om passend onderwijs binnen de nieuwe samenwerkingsverbanden.

Randvoorwaarden: fysieke facilitering.

Externe dienstverlening

Adelante wil met haar ambulante begeleiding in combinatie met de deskundigheid van de specialisten van de revalidatiezorg een expertiseteam voor de regio gaan vormen.

Scholen krijgen de gelegenheid om of het kind te laten begeleiden of de leerkrachten te ondersteunen, via kortdurende interventies. Er zullen verschillende arrangementen worden geboden, variërend van een enkele diagnosestelling tot een kort (5 x) of langer (10 x) durende begeleiding. Dit kan individueel of op groepsniveau worden aangeboden. Expertise ligt nadrukkelijk op de combinatie onderwijs en zorg; dit kan op het vlak van bewegen, houding, schrijfzorg, dramatherapie, ergo etc. liggen (zie boven). Kinderen met uiteenlopende ziektebeelden kunnen dan in de reguliere setting blijven, indien zij een juiste aanpak kunnen volgen.

Daarnaast zal actie worden gezet op langdurig zieke kinderen, die (te) lang thuis zitten en die op een andere wijze onderwijs dienen te kunnen volgen.

Ambulante begeleiding zal de expertise (ook vanuit multidisciplinaire benadering) verder uitbreiden. Naast de eerder genoemde producten zal ingespeeld gaan worden op vragen die de samenwerkingsverbanden stellen.

Bijlagen * en ** TOELICHTING OP CRITERIA EN LEERLIJNEN

*** HUIDIGE CRITERIA EN TOELATING**

Toelating scholen cluster 3

Alle scholen van REC 3 Limburg hebben meerdere trajectbegeleiders in dienst. Deze medewerkers kunnen ouders ondersteunen bij het aanvragen van een indicatie voor cluster 3.

Als de ouders een indicatie hebben gekregen, kunnen zij hun kind aanmelden bij de school of ambulante dienst. Na de aanmelding bij de school start de interne procedure van de Commissie van Begeleiding (CvB) van de school. De CvB adviseert het bestuur over de toelating van leerlingen tot de school. Een indicatie voor cluster 3 is een voorwaarde voor aanname van de leerling. Als de CvB het bestuur op grond van een aantal uitgangspunten adviseert de leerling niet te plaatsen, gaat de school samen met de ouders op zoek naar een andere passende (onderwijs)plek.

Indicatiecriteria

Op dit moment geldt landelijke wetgeving voor indicatiestelling van de clusters. Ieder REC heeft de taak een onafhankelijke Commissie voor Indicatiestelling (CvI) in te richten die bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor een indicatie.

Hieronder worden de indicatiecriteria weergegeven.

Cluster 3 ZML

De Commissie voor de Indicatiestelling beoordeelt aanvragen voor deze indicaties op grond van landelijk vastgestelde criteria.

De leerling heeft:

- een IQ lager dan 55; *of*
- een IQ in de bandbreedte van 55-70 en (bij kinderen tot 7 jaar) een stoornis die het leren en sociaal functioneren ernstig bemoeilijkt; *of*
- het syndroom van Down

De onderwijsbeperking hoeft alleen aangetoond te worden bij IQ in de bandbreedte van 55-70 en blijkt uit:

- zeer geringe sociale zelfredzaamheid ofwel een zeer ernstige ontwikkelingsachterstand op het gebied van sociale redzaamheid waardoor de leerling niet zelfstandig op een reguliere school kan functioneren; *en*
- bij kinderen t/m 7 jaar: ernstige tekortkomingen op het gebied van leer/taakgedrag, zoals werkhouding, taakgerichtheid, aandacht en motivatie en zeer geringe vooruitgang gedurende een jaar; *of*
- bij kinderen van 8-11 jaar: zeer geringe vooruitgang gedurende een jaar bij aanvankelijk lezen, spellen en rekenen; *of*
- bij kinderen van 12 jaar en ouder: schoolvorderingen die niet verder gaan dan de beheersing van de leerstof tot en met eind groep 3 van de basisschool.

De ontoereikendheid van de zorgstructuur hoeft alleen aangetoond te worden bij een IQ in de bandbreedte 55-70, en blijkt uit:

- indien de leerling nog geen school bezoekt: onvoldoende effect na tenminste een half jaar ondersteuning door zorg- of hulpverleningsinstanties; *of*
- onvoldoende effect na tenminste een half jaar lang extra zorg vanuit de zorgstructuur van het regulier onderwijs (waaronder het samenwerkingsverband), afgestemd op de

behoeften van de leerling en eventueel met beschikbare ondersteuning door hulpverleningsinstanties.

Cluster 3 ZML/MG

Een aanvraag voor een indicatie cluster 3 ZML/MG beoordeelt de Commissie aan de hand van de volgende criteria:

- Een (geschat) IQ lager dan 20 of
- Een IQ tussen de 20 en 35 in combinatie met een beperkt gedragsrepertoire en andere medische of gedragsproblemen.

Voor een ZML/MG indicatie hoeft een onderwijsbeperking en de ontoereikendheid van de zorgstructuur niet aangetoond te worden.

NB: Leerlingen met een ZML/MG indicatie zijn dus niet meervoudig gehandicapt, zoals de kinderen met een cluster 3 MG indicatie. Het gaat om ZML-leerlingen met een grotere begeleidingsbehoefte dan de reguliere ZML-leerlingen. Zij krijgen daarom een hogere bekostiging.

Cluster 3 MG

De Commissie voor de Indicatiestelling beoordeelt aanvragen voor deze indicatie op grond van de volgende criteria:

- Eén of meerdere stoornissen in structuur of functie, die gepaard gaan met motorische beperkingen. Dit in combinatie met een IQ lager dan 70;
- Onderwijsbeperking door een van de onderstaande twee criteria
 - Zeer geringe zelfredzaamheid (afhankelijk van derden voor algemene dagelijkse verrichtingen of onderwijsvoorwaardelijke motorische handelingen of activiteiten) of;
 - De leertijd is tenminste voor 25% verminderd door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim.

De ontoereikendheid van de zorgstructuur van de school en het samenwerkingsverband hoeft voor een MG-indicatie niet aangetoond te worden.

Bij het aanvragen van de indicatie (en dus ook de bekostiging) wordt geen onderscheid gemaakt tussen MG en EMG leerlingen. De term EMG wordt zowel binnen zorg als onderwijs gebruikt. Kenmerkend voor EMG-leerlingen is dat:

- ... deze leerlingen vaak veel begeleiding en structuur nodig hebben;
- ... vaak sprake is van complexe, bijkomende problematiek;
- ... deze leerlingen een IQ onder de 35 hebben.

Cluster 3 LG en LZK

De Commissie voor de Indicatiestelling beoordeelt aanvragen voor deze indicatie op grond van de volgende criteria:

- Er is een stoornis vastgesteld;
 - Voor LG: één of meer stoornissen die motorische beperkingen veroorzaken en die leiden tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen en een IQ hoger dan 70.
 - Voor LZK: een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die niet in hoofdzaak leidt tot motorische beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om aan onderwijs deel te nemen en een IQ hoger dan 70.
- Er is sprake van een onderwijsbeperking die tenminste blijkt uit één van de volgende drie criteria:
 - Zeer geringe zelfredzaamheid, of;
 - Een leerachterstand: behorend tot de 10% zwakst presterende leerlingen (E- en/of D-scores op de Cito-toetsen), of;
 - De leertijd is tenminste voor 25% verminderd door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim.

De zorgstructuur van de school en het samenwerkingsverband zijn ontoereikend.

Cluster 4

De Commissie voor de Indicatiestelling beoordeelt aanvragen voor deze indicatie op grond van de volgende criteria:

- Er is sprake van ernstige gedrags- of kinderpsychiatrische problematiek in termen van DSM-IV of een half jaar geïndiceerde hulpverlening zonder vooruitgang;
- De sociaal-emotionele problematiek of gedragsproblemen manifesteert zich zowel in het onderwijs als in de thuissituatie en/of vrijetijdsbesteding;
- Er is sprake (geweest) van bemoeienis vanuit jeugdzorg en/of een kinderpsychiatrische voorziening;
- Er is een ernstige structurele beperking in de deelname aan het onderwijs waardoor de leerling niet voldoet aan de algemene leervoorwaarden met betrekking tot het vereist gedrag voor regulier onderwijs.
- Er is aangetoond dat de beschikbare reguliere zorgstructuur vanuit de school en het samenwerkingsverband niet toereikend is; tevens is er te weinig vooruitgang ondanks extra zorg. De geboden zorg is aangetoond middels geëvalueerde handelingsplannen t.a.v. de gedragsproblematiek/sociaal-emotionele problematiek, die niet ouder zijn dan een half jaar.

**** LEERLIJNEN PLANCIUS EN ZML**

Plancius leerlijnen

Plancius leerlijnen zijn ontwikkeld door de CED groep. Ze zijn bedoeld voor leerlingen met een IQ tot 35 en bevatten doelen voor leerlingen met een ontwikkelingsleeftijd tussen de 0 en 24 maanden. Het eindniveau van deze leerlijnen sluit aan op het beginniveau van de leerlijnen voor zeer moeilijk lerenden (ZML).

De leerlijnen richten zich op basale ontwikkelingsdoelen rond communicatie, sensomotorische en sociaal-emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid, spelontwikkeling en taakontwikkeling.

Een aantal voorbeelden van doelstellingen op niveau 6 (dus het hoogste niveau van de leerlijnen) voor de verschillende domeinen:

- Communicatie: 'Gebruikt een basiswoordenschat van ongeveer 50 woorden/gebaren/afbeeldingen'
- Sensomotoriek: 'Legt twee dezelfde vormen bij elkaar (rondjes, blokjes, driehoekjes)'
Sociaal-emotionele ontwikkeling: 'Voert uit zichzelf begroetings- en afscheidsrituelen uit (zwaaien en hand geven)' en 'Imiteert gedrag van volwassenen (in speelgoedtelefoon brabbelen)'
- Spelontwikkeling: 'Brengt meerdere speeltjes/voorwerpen bij elkaar (toren bouwen, roeren in de pan)'
- Taakontwikkeling: 'Imiteert eenvoudige onbekende handelingen van een willekeurige volwassene met een voorwerp (doos opzij schuiven)'
- Zelfredzaamheid: 'Draait een kraan open en dicht' en 'Veegt een vieze neus oppervlakkig af'

De leerlijnen zijn te downloaden en bekijken op de website van de CED-groep:

<http://www.leerlijnen.cedgroep.nl/zml/leerlijnen-voor-leerlingen-met-een-iq-tot-35.aspx>

ZML leerlijnen

De ZML leerlijnen (voor zeer moeilijk lerenden) zijn ontwikkeld door de CED groep. Er zijn vakgebiedspecifieke leerlijnen en vakgebiedoverstijgende leerlijnen.

Vakgebiedspecifiek: schriftelijke taal, sociale competentie, beeldende vorming, bewegingsonderwijs, dramatische vorming, mondelinge taal, muziek en bewegen, natuur en techniek, oriëntatie op ruimte, oriëntatie op tijd, rekenen, werken, wonen.

Vakoverstijgend: sociale en emotionele ontwikkeling, leren leren, omgaan met media, ruimtelijke oriëntatie en mobiliteit, spelontwikkeling, zintuiglijke en motorische ontwikkeling.

De meeste leerlijnen hebben 12 niveaus. Niveau 1 t/m 8 is bedoeld voor het SO, niveau 9 t/m 12 voor het VSO.

In 2011 zijn de leerlijnen herzien; ze zijn aangepast om te voldoen aan de kerndoelen VSO dagactiviteitencentrum. In het hoogste niveau van de leerlijnen, niveau 12, wordt een overgang gecreëerd tussen de ZML leerlijnen en de VSO arbeidsmarktgerichte leerlijnen om aan te sluiten op de nieuwe kerndoelen voor VSO arbeidsmarktgericht.

De leerlijnen zijn te downloaden en bekijken op de website van de CED-groep:

<http://www.leerlijnen.cedgroep.nl/zml/leerlijnen-2007-2010.aspx>